

FRÁ ÞÖGN TIL ÞJÓÐÞRIFA

Á árunum fyrir 1960 áttu heyrnarlausir einstaklingar á Íslandi engin félagasamtök eða hagsmunaaðila til að gæta þeirra réttinda og lifðu í einangruðum heimi þar sem aðgengi að upplýsingum, samskiptum og öðru var mjög takmarkað. Hópur heyrnarlausra, sem áður hittust heima hjá hver öðrum ákvað að stofna félag sem fékk nafnið Félag heyrnarlausra og við stofnun þess voru félagar skráðir 33. Í upphafi var félagið stofnað til að auka félagslegt aðgengi og búa til samkomustað til að rjúfa einangrun heyrnarlausra sem var gríðarlega mikil á þessum tíma. Ekki var mikið rætt um hagsmunamál fyrstu 4 árin. Fyrsta hagsmunamál Félags heyrnarlausra var þegar óskað var eftir breytingum á umferðarlögum þess efnis að heyrnarlausum yrði gert kleift að öðlast ökuréttindi, en á heyrnarlausir á Norðurlöndunum höfðu notið þessara réttinda í töluvert langan tíma. Félags heyrnarlausra hefur verið öflugur baráttuaðili fyrir heyrnarlausra frá fyrstu stofnárnum þess og eru helstu áfangar raktir í tímalínuni sem er sett upp hér fyrir neðan:

1960

11. febrúar:

Félag heyrnarlausra stofnað í Stakkholti. 33 einstaklingar skráðu sig í félagið. Frá stofnun 1960 til 1964 voru hagsmuna- og baráttumál ekki rædd á fundum þess. Árið 1964 breyttist það.

1965

1. maí:

Ný umferðarlög tóku gildi og döff tryggður réttur til að aka bíl.

1966

16. september:

Foreldra- og styrktarfélag heyrnardaufra stofnað. Þá var bygging nýs Heyrnleysingjaskóla mjög aðkallandi vegna rauðhunda-faraldursins sem gekk um landið 1963-64.

1971

12. febrúar:

Heyrnleysingjaskólinn í Vesturhlíð í Reykjavík opnaður.

1972

1. október:

Skákfélagið stofnað.

1975

Framkvæmdanefnd sem var samstarf Félags heyrnarlausra og Foreldra- og styrktarfélagsins. Var skipuð fjórum heyrandi og tveimur döff. Verkefni var að afla fjár sem verja skyldi m.a til aukinna erlendra samskipta, námskeiðshalds, útgáfu táknmálsorðabókar og fleiri verkefna. Happraetti Félagsins hófst.

Félag heyrnarlausra gekk í Norðurlandaráð heyrnarlausra (DNR)

1976

Blaðaútgáfa Félags heyrnarlausra stofnað.

Táknmálsorðabók, Foreldra- og styrktarfélagið og Félag heyrnarlausra gáfu hana út. 700 íslensk tákn.

1980

Táknmálsfréttir í Ríkissjónvarpinu

1977

15. október:

Félag heyrnarlausra fékk fyrstu eignina sína afhenta.

1978

Heyrnarlausum tryggðar örorkubætur með 50% örorku.

1981

Foreldrafélagið gaf út bókina, *Við tölum táknmál*.

13. desember: Fyrsti prestur heyrnarlausra vígður, séra Miyako Þórðarson.

1979

3. apríl:

Íþróttafélag heyrnarlausra stofnað.

Foreldrafélagið gaf út myndskreytta orðabók sem fékk nafnið Orðaskyggvir sem var ætluð til málörvunar og talæfinga.

Heyrnar- og talmeinastöðin tók til starfa.

1982

Vilhjálmur G. Vilhjálmsson kjörinn varaborgarfulltrúi í Reykjavík.

17. mars:

Félagið gerði kaupsamning við Klapparstig 28.

1983

Frumsóning á leikritinu *Guð gaf mér eyra*.

1985

Túlkanám vegna menningarhátíðar 1986.

1988

Táknmálsorðabók, 1800 íslensk tákni. Klúbbur 37 stofnaður.

1990

31. desember: Lög um Samskiptamiðstöð heyrnarlausra og heyrnarlausra samþykkt á þingi.

1991

Tilraunaútsendingar á textavarpinu hjá Ríkissjónvarpinu.

Rítsíminn.

1993

2. janúar: Dvalarheimili heyrnarlausra aldraðra í húsnæði fyrrum heimavistar á lóð Heyrnleysingjaskólans við Vesturhlíð.

1994

Kennsla í táknmálsfræði hófst við heimspekideild HÍ.

Daufblindrafélag Íslands stofnað.

13. ágúst:

Samtök heyrnarlausra samkynhneigðra stofnað.

1997

Umboðsmaður fjallar um réttarstöðu heyrnarlausra barna í skjýrslu sinni til forsætisráðherra.

1. júlí:

Lög tóku gildi um réttindi sjúklinga þar sem þeir eiga á réttindi á upplýsingum með táknmálsútlun.

1999

6. maí: Dómur féll í Hæstarétti Íslands um að Ríkissjónvarpinu væri skylt að túlka framboðsumræður í sjónvarpi um leið og þær færur fram.

Ný lög um örorkubætur.

2000

40 ára afmæli félagsins. Myndsími og ofl.

2002

23. apríl:

Puttalingar stofnaðir. Félagsstarf fyrir ungt fólk á aldrinum 13-30 ára.

2003

Sigurlín Margrét Sigurðardóttir, fyrst heyrnarlausra á Íslandi og Norður-löndum til að setjast á þing.

2004

Samþykkt á Alþingi að veita fjármagn til tulkapjónustu í daglegu lífi.

2005

Dómur féll í Héraðsdómi Reykjavíkur um skyldu Reykjavíkurborgar til að greiða fyrir táknmálsútlukapjónustu á foreldrafundum í grunnskólum.

Táknabankinn, táknmálsorðasafn á netinu sem var samstarfsverkefni Foreldrafélagsins, Félags heyrnarlausra og Samskiptamiðstöðvar.

2009

Tinna táknmálsálfur í Stundinni okkar.

Spanóskýrslan.

2010

Litlu Puttalingar, félagsstarf fyrir börn 0-12 ára bæði döf og CODA.

19. maí:

Lög um greiðslu sanngirnibóta úr ríkissjóði til þeirra sem urðu fyrir varanlegum skaða af illri meðferð eða ofbeldi á stofnunum eða heimilum sem falla undir lög um skipan nefndar til að kanna starfsemi vist- og meðferðarheimila fyrir börn, nr. 26/2007.

2011

27. maí:

Lög um íslenska tungu og íslenskt táknmál samþykkt á Alþingi 27. maí 2011 og gerð að lögum 7. júní 2011.

2012

Málnefnd um íslenskt táknmál tekur til starfa.

2013

Félag heyrnarlausra flytur í sitt húsnæði Þverholti 14, 105 Reykjavík.